

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/48/2016
Identifikačné číslo spisu:	6015200190
Dátum vydania rozhodnutia:	17.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6015200190.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: H. H. A., nar. XX. G. XXXX, bytom M. XX, XXX XX T., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa ústredie, so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta 8, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20 Sd/39/2015 - 20 zo dňa 13. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20 Sd/39/2015 - 20 zo dňa 13. apríla 2016 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom z 13. príla 2016, potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 4. decembra 2014, ktorým odporkyňa podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení /ďalej len zsp / a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 zvýšila navrhovateľovi od 1.1.2015 starobný dôchodok na sumu 432,40 Eur mesačne.

Súd tak rozhodol potom, čo mal za preukázané, že navrhovateľovi bol od X.X.XXXX priznaný starobný dôchodok v sume 394,10 EUR mesačne a k 31.12.2014 sa mu tento vyplácal v sume 427,20 EUR mesačne. S poukazom na ustanovenie § 1 písm. a/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 295/2014 Z.z., v zmysle ktorého sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 je ustanovená na 5,20 EUR, ak ide o starobný dôchodok, bol preto navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 427,20 EUR mesačne zvýšený v súlade s citovaným ustanovením o 5,20 EUR mesačne na sumu 432,40 EUR mesačne správne.

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, ktorým namietal, že súd prvého stupňa dospel

na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a konanie má inú vadu, ktoré mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Krajskému súdu vytýkal, že sa vyhol vyjadreniu k podstatnej otázke, ktorú uviedol vo svojej žalobe zo 14.1.2015 namietajúc iné rozhodnutie odporkyne, ktorým mu bol krátený dôchodok o polovicu s odkazom na aplikáciu čl. 33 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128, ktorý bol ČSFR ratifikovaný od 11.1.1990 a vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 416/1991, ktorú považuje za nezákonnú z dôvodov, ktoré obsiahne uviedol v podstatnej časti svojho odvolania. Poukázal na to, že v odôvodnení uvedeného rozhodnutia sa nachádzajú rôzne výšky dôchodkov, pri určení výšky ktorých odporkyňa vychádzala z hrubých miezd v rokoch 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, ktoré sú rôzne ak keď boli tieto sumy v skutočnosti rovnaké, o čom svedčí rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 17 Co 364/03 zo dňa 3.4.2004, s tým, že v prílohe uvedeného rozhodnutia - osobný list dôchodkového poistenia zo dňa 10.7.2014 sú zjavné matematické chyby /napr. pri spočítavaní odpracovaných dní/. V ďalšej časti odvolania sa obsiahle zaoberal otázkami ratifikácie (a rozsahu jej záväznosti) Dohovoru č. 128, ktorú zapísal 11. januára 1990 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce s tým, že Československá socialistická republika prijíma záväzky, len pokiaľ ide o časť III., pričom časť VI. Dohovoru nebola prevzatá do právneho poriadku ČSFR a teda následne ani do právneho poriadku SR. Poukázal tiež na to, že diskriminačné opatrenie tak, ako je uplatnené voči nemu rozhodnutím odporkyne potvrdené rozsudkom krajského súdu z 13. apríla 2016 č. k. 20Sd/39/2015-20 je protizákonné, protiústavné a všeobecne odporuje dobrým mravom. Uvádzal aj výňatky z jednotlivých rozsudkov najvyššieho súdu sp. zn. 9 So/112/2009 z 30.06.2010, 9 So/138/2011 z 15.08.2012 a 10 So /85/2012 zo 17.7.2013, publikácie Ústavné práva SR, Ján Svák, Ľubor Cibulka II. vydanie a Ústavy Slovenskej republiky.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odporkyňa nepovažovala dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní za opodstatnené. Trvala na tom, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Rozsiahle námietky navrhovateľa týkajúce sa aplikácie čl. 33 Dohovoru č. 128 odporkyňou pri rozhodovaní o jeho nároku na starobný dôchodok v tomto konaní označila za nedôvodné, nakoľko predmet preskúmania je určený napadnutým rozhodnutím o zvýšení dôchodkovej dávky od 1. januára 2015. Napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. októbra 2017 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www. nsud.sk](http://www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. je predmet súdneho konania vymedzený tým, čo bolo predmetom rozhodnutia, napadnutého opravným prostriedkom. Inými nárokmi, než boli riešené napadnutým rozhodnutím, sa súd zaoberať nemôže.

Predmetom konania v predmetnej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o zvýšení starobného dôchodku navrhovateľa od 1. januára 2015.

Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. januára príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistených podľa vyššie uvedeného postupu. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá

ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania.

Podľa § 1 písm. a) opatrenia Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 sa starobný dôchodok zvyšuje o 5,20 € mesačne.

Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje (§ 82 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov).

Z obsahu spisu vyplýva a navrhovateľ nespochybnil skutočnosť, že od X.X.XXXX mu bol priznaný starobný dôchodok v sume 394,10 € mesačne a k 31.12.2014 mu bol vyplácaný starobný dôchodok v sume 427,20 € mesačne.

Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v danom preskúmvacom konaní sa mohol zaoberať len posúdením spôsobu uplatnenia metodiky zvýšenia už priznanej a vyplácanej dávky navrhovateľa teda len tým, čo bolo predmetom samotného rozhodnutia odporkyne t.j. zistením, či vyplácaný starobný dôchodok navrhovateľa bol od 1. januára 2015 zvýšený v súlade s ustanoveniami § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015. Obdobný názor zaujal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 9So/65/2008 zo dňa 29. septembra 2008.

Pokiaľ teda odporkyňa preskúmvaným rozhodnutím zo 4. decembra 2014 zvýšila starobný dôchodok navrhovateľa od 1. januára 2015 o 5,20 € mesačne na sumu 432,40 € postupovala v súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 1 písm. a) opatrenia Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z., ktorých platnosť a účinnosť nebola relevantným spôsobom spochybnená. Na správnosti záveru o zákonnosti takéhoto postupu (aj s poukazom na ust. §245 ods. 1 O.s.p.) nič nemení ani skutočnosť zistená odvolacím súdom pri svojej činnosti, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So/89/2015 z 12.apríla 2017 bol rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 0 Sd/103/2014-43 (20 Sd/227/2014) zo 14.1.2015 (potvrdzujúci rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku navrhovateľa) zrušený a vec sa označenému súdu vrátila na ďalšie konanie. Odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnom rozsudku najvyšší súd okrem iného zaujal stanovisko aj k otázke ratifikácie Dohovoru č. 128 a rozsahu jeho záväznosti namietanej aj v tomto konaní, ktorá však s predmetom tohto konania priamo nesúvisela.

V súvislosti s námietkou navrhovateľa vytykajúcou diskriminačný postup voči nemu, odvolací súd odkazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/06 z 2. júla 2008, podľa ktorého „v zmysle článku 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. V tomto prípade je to práve primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti (zdravotnej) na prácu prostredníctvom systému dôchodkového zabezpečenia, v ktorom kľúčovú pozíciu má sociálne poistenie. Sociálne poistenie ako systém založený na poistnom princípe, osobnej participácii premietajúcej sa do zohľadňovania „zásluhovosti“ pri výpočte dôchodkovej dávky, na sociálnej solidarite a na garancii štátu je založený na princípoch, ktoré sa premietajú nielen do výpočtu dôchodkovej dávky, ale premietajú sa aj do systému jej zvyšovania, ktoré sa podľa všeobecného mechanizmu zákona č. 461/2003 Z. z. má realizovať každý kalendárny rok, s ohľadom na medziročný rast spotrebiteľských cien a rast priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Tento mechanizmus podlieha vopred presne ustanoveným pravidlám a s takto založenou valorizáciou sociálny systém počíta tak, aby dôchodkový systém bol funkčný a spoľahlivý. Tým, že integrálnou súčasťou systému sociálneho poistenia sú tak dôchodkové dávky, ako

aj ich valorizácia pravidelne uskutočňovaná každoročne v určitom čase a podľa určitých kritérií, možno ju považovať za súčasť základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy a podľa čl. 30 ods. 1 listiny a z tohto pohľadu ju treba aj posudzovať. “

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, pričom ani námietka navrhovateľa vytykajúca diskriminačný prístup voči nemu nebola dôvodná a teda spôsobilá spochybniť jeho zákonnosť, preto napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa §224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý v odvolacom konaní nebol úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.